

Aan Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Via [Overheid.nl](https://overheid.nl) | Consultatie Evaluatiewet Wvggz en Wzd, reageren

Datum 26 mei 2025
Telefoon 030 - 2299 922
Betreft Reactie op consultatie evaluatiewet Wvggz en Wzd

Geachte heer/mevrouw,

Graag reageren wij op de consultatie van de evaluatiewet Wvggz en Wzd. Reinaerde biedt wonen, werk, behandeling en begeleiding, logeren en dagbesteding. Dit doen wij voor mensen met een beperking, van jong tot oud. Hierbij staat het samen leven, waarbij iedereen een rol van betekenis heeft voorop. Een goed uitvoerbare Wet zorg en dwang, waarin vrijheid en zorgvuldigheid voorop staat, is hierbij van belang. Dit helpt ons om de afweging tussen vrijheid en veiligheid zorgvuldig te kunnen maken.

Reinaerde sluit zich vrijwel geheel aan bij de reactie van VGN. In deze brief beperken wij ons tot de punten waar wij graag een inhoudelijke toevoeging willen doen op hetgeen VGN heeft aangegeven, punten welke wij dusdanig belangrijk vinden voor de uitvoering dat we deze nogmaals willen uitlichten, of punten waar wij een net iets andere mening zijn toebedeeld.

Algemene reactie

Onze huidige ervaring, evenals de evaluatie van de Wet zorg en dwang, heeft laten zien dat de huidige wet onvoldoende toegankelijk en werkbaar is. Aanpassing van de wet is noodzakelijk. Wat ons betreft is daarin begrijpelijkheid, uitlegbaarheid en een kader waarin ruimte is om te bewegen en tot passende zorg te komen noodzakelijk. De Evaluatiewet die nu voorligt komt daarin, ondanks goede pogingen, onvoldoende tegemoet. De Evaluatiewet is nog te rigide. Op een aantal punten wordt nog steeds gedetailleerd beschreven wie, wat, wanneer en hoe moet doen. Hierdoor is er geen ruimte meer om aan te sluiten bij de situatie. Daarnaast lijkt de Evaluatiewet op een aantal punten de uitvoerbaarheid en begrijpelijkheid zelfs te verminderen. Waar aan de ene kant meer vrijheid wordt gegeven, lijkt deze op andere punten weer vastgezet te worden. Om een voorbeeld te noemen:

Bij de gelijkgestelde aandoeningen wordt de mogelijkheid geboden om een cliënt, ongeacht zijn diagnose, op basis van zijn zorgbehoefte onder de reikwijdte van de Wzd te kunnen brengen. Tegelijkertijd wordt voorgesteld om de arts die de verklaring opstelt ook een uitspraak te laten doen over het zorgaanbod van de beoogde zorgaanbieder en daarin afstemming te zoeken (artikel 1b).

Dit geeft in de praktijk niet het gewenste effect, leidt tot extra lastendruk en beperkt ons in het bieden van goede zorg en ondersteuning. We hopen dan ook dat de focus nog meer komt te liggen op dat wat we met elkaar willen bereiken, waarbij passende kaders worden meegegeven waarbinnen ruimte blijft voor professionaliteit en maatwerk.

Houd zoveel mogelijk vast aan bestaande terminologie

We zien dat de terminologie uit de huidige wetgeving ondertussen veelal ingeburgerd is binnen de gehandicaptenzorg. We willen voorkomen dat er verwarring ontstaat door het gebruik van nieuwe termen, terwijl er feitelijk niks veranderd is. Een wijziging in terminologie vergt de nodige aandacht, zoals aanpassingen van bestaande documentatie en uitleg richting cliënt en naasten. Tijd die we daar graag besteden als het helpend is, maar liever aan zorg besteden als het geen vooruitgang biedt. Wij houden daarom graag o.a. vast aan de term onvrijwillige zorg. Ditzelfde geldt voor een eventuele aanpassing van de naam van de wet.

In de geconsolideerde versie van de Wet zorg en dwang staat consequent de term verstandelijke handicap in plaats van verstandelijke beperking. In de memorie van toelichting wordt wel verstandelijke beperking gebruikt. Graag zien wij dat dit ook in de geconsolideerde versie de term verstandelijke beperking wordt gehanteerd.

Invulling en rol van de Wzd-functionaris (artikel 1, lid 1, onderdeel k)

Voorgesteld wordt om verpleegkundigen en physician assistants toe te voegen aan de beroepsgroepen die de functie van Wzd-functionaris kunnen vervullen. De vraag is waarom alleen de verpleegkundigen en de physician assistants worden toegevoegd? Op basis van welke criteria worden zij toegevoegd? En waarom andere beroepsgroepen niet? Wij vragen ons af of de beroepsgroepen op dit detailniveau vastgelegd moeten worden in de wet en of het niet passender is om, al dan niet te verwijzen naar, een kader met eisen aan- en competenties van een wzd-functionaris op te nemen. Daarmee krijgen wij als zorgaanbieders de ruimte om, binnen de kaders, zelf te bepalen wie gekwalificeerd is voor de rol van Wzd-functionaris.

Rol raad van toezicht (artikel 2b, lid 3 en artikel 7)

In de Evaluatiewet wordt zowel bij de benoeming van de Wzd-functionaris als bij de vaststelling van het beleidsplan, medezeggenschap belegd bij de raad van toezicht. Dit is niet passend. De raad van toezicht is, in tegenstelling tot de cliëntenraad en de ondernemingsraad, geen medezeggenschapsorgaan. In lijn met VGN, vragen wij dan ook om de rol van de raad van toezicht zuiver te houden en hen geen medezeggenschapstaken te geven.

Betrokkenheid naasten (Artikel 6, lid 3)

Wij onderschrijven van harte het belang van betrokkenheid van familie en naasten bij zorgverlening. Wij vinden het echter niet wenselijk om een wettelijke bepaling op te nemen voor het betrekken van naasten, zelfs als de cliënt dit zelf niet wil. Betrokkenheid van naasten wordt dan een vorm van gedwongen zorg. Daarnaast kan het tot morele dilemma's bij professionals leiden. Wij vragen ons af aan welke situaties gedacht is bij het opstellen van deze bepaling, maar zijn van mening dat daar een andere oplossing voor moet komen.

Aanleveren digitale overzichten IGJ (artikel 17)

Zoals VGN in hun reactie al weergeeft waarderen wij de intentie om de administratieve verplichtingen te verminderen. In Artikel 17 worden gegevens opgesomd die zorgaanbieders digitaal beschikbaar moeten hebben ten behoeve van het toezicht door de inspectie. Ook wij vinden het belangrijk dat deze gegevens beschikbaar zijn en getoond kunnen worden als er vragen zijn. In lijn met VGN vinden wij het in het kader van administratieve lasten niet passend dat deze halfjaarlijks opgestuurd moeten worden. De cijfers zeggen tenslotte niets over de kwaliteit van de verleende zorg. Daarbij zijn wij ook van mening dat het onnodig delen van persoonsgegevens voorkomen moet worden.

Rechterlijke machtiging (artikel 27)

Op dit moment is het niet mogelijk om een rechterlijke machtiging voortijdig te beëindigen op het moment dat een cliënt in de accommodatie blijft wonen. Om zoveel mogelijk recht te doen aan de cliënt vinden wij het van belang om een rechterlijke machtiging niet langer te behouden dan noodzakelijk. Een rechterlijke machtiging heeft bijvoorbeeld meer voorwaarden bij verlof (goedkeuring wzd-functionaris nodig), wat beperkend is voor de cliënt en lastenverzwarend voor de zorgprofessionals. Dit is niet wenselijk. Wij vragen dan ook om in de wet een mogelijkheid op te nemen om een rechterlijke machtiging vroegtijdig te kunnen beëindigen.

Wij zijn graag bereid om deze brief toe te lichten en met u te bespreken hoe we tot passende aanpassingen van de wet kunnen komen.

Met vriendelijke groet,

Wzd-bureau Reinaerde